

AGENCJA BEZPIECZEŃSTWA WĘWNETRZNEGO

Warszawa, dnia 11.04.2019 r.

D-41618/2019

Egz. nr 1

[Handwritten signature]
16-04-2019

DYREKTOR
Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze

Pan Andrzej Andrzejewski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, działając na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 412 – ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, przeprowadziła w okresie od 10 września do 9 listopada 2018 r. kontrolę w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze (IAS w Zielonej Górze).

Kontrola obejmowała badanie stanu zabezpieczenia informacji niejawnych oraz przestrzegania przepisów w zakresie ich ochrony w okresie od 1 marca 2017 r. do 9 listopada 2018 r., tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym w dniu 3 stycznia 2019 r., przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy oraz aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie, w szczególności w zakresie organizacji systemu ochrony informacji niejawnych, dostępu do tych informacji, postępowań sprawdzających, ewidencji dokumentów niejawnych, bezpieczeństwa fizycznego oraz bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych. W ocenie ABW wskazane nieprawidłowości zakłóciły prawidłowość funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych w jednostce organizacyjnej, a odpowiedzialność za ich powstanie w głównej mierze ponosi pełnomocnik

ochrony. W związku z powyższym wnoszę o rozważenie zasadności dalszego zajmowania przez wymienionego funkcji pełnomocnika ochrony.

W zakresie organizacji systemu ochrony informacji niejawnych ustalono, że kierownik jednostki organizacyjnej do dnia 7 listopada 2018 roku nie posiadał zaświadczenia stwierdzającego odbycie szkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych, przeprowadzonego przez ABW lub SKW wspólnie z pełnomocnikiem ochrony, do czego obliguje art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi kierownik jednostki organizacyjnej, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy odpowiedzialny za zorganizowanie i zapewnienie funkcjonowania ochrony informacji niejawnych oraz pełnomocnik ochrony - który na mocy art. 14 ust. 2 ustawy, odpowiada za zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Ponadto ustalono, że w jednostce kontrolowanej nie opracowano dokumentacji określającej sposób i tryb przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „poufne” oraz instrukcji dotyczącej sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „zastrzeżone” w podległych komórkach organizacyjnych IAS w Zielonej Górze, co stanowiło naruszenie art. 43 ust. 3 i 5 ustawy.

*Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy,
ponosi pełnomocnik ochrony*

Stwierdzono również, że obowiązujący w jednostce kontrolowanej plan ochrony informacji niejawnych, zatwierdzony przez kierownika jednostki organizacyjnej w dniu 24 lipca 2018 roku, zawiera rozbieżności w odniesieniu do stanu faktycznego (o czym szczegółowo w protokole kontroli). Analogiczne uchybienia zawierał również poprzednio obowiązujący plan ochrony.

Ponadto ustalono, że część pracowników pionu ochrony nie zapoznała się z przyjętymi w planie ochrony informacji niejawnych rozwiązaniami m.in. odnośnie procedur związanych z gospodarką kluczami i kodami dostępu do szaf.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy, ponosi
pełnomocnik ochrony oraz zastępca pełnomocnika, do

którego - zgodnie z zakresem obowiązków - należało przygotowanie i aktualizowanie planu ochrony.

W zakresie dostępu do informacji niejawnych stwierdzono nieuprawniony dostęp trzech osób, informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „zastrzeżone” w II Urzędzie Skarbowym w Zielonej Górze. Wymienione osoby nie posiadały zaświadczeń stwierdzających odbycie przeszkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych oraz - z wyjątkiem

- nie posiadały także pisemnych upoważnień do dostępu do informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” lub odpowiednich poświadczeń bezpieczeństwa. Pomimo tego dysponowały dokumentami zawierającymi takie informacje. Powyższe stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 oraz art. 8 pkt 1 w związku z art. 21 ust. 4 ustawy.

Kontrola wykazała również, że pracująca w kancelarii jawnej IAS w Zielonej Górze przy ulicy Sikorskiego, odpowiedzialna za przyjmowanie od operatora pocztowego korespondencji, w tym o klauzuli „zastrzeżone” i „poufne”, nie posiadała odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa do dostępu do informacji niejawnych oraz nie odbyła przeszkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych. W związku z możliwością dostępu osoby do informacji niejawnych o klauzuli „poufne” powyższe pozostaje w sprzeczności z art. 21 ust. 1 ustawy.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy, ponosi pełnomocnik ochrony

Ponadto stwierdzono, że w jednostce kontrolowanej nie był aktualizowany wykaz osób zatrudnionych w jednostce albo wykonujących czynności zlecone, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 8 ustawy.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienie, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy, ponosi pełnomocnik ochrony, który w zakresie obowiązków miał prowadzenie aktualnego wykazu osób zatrudnionych albo wykonujących czynności zlecone, o którym mowa w wyżej wymienionym przepisie ustawy.

W zakresie prawidłowości prowadzenia postępowań stwierdzono, że pełnomocnik ochrony przeprowadził 45 zwykłych postępowań sprawdzających, z czego 43 zakończono wydaniem poświadczenia bezpieczeństwa. W 41 przypadkach nie przekazał osobie

sprawdanej poświadczenia bezpieczeństwa, wydanego po zakończeniu zwykłego postępowania sprawdzającego, co naruszało dyspozycję art. 29 ust. 1 ustawy.

Ponadto ustalono, że pełnomocnik ochrony w jednym przypadku zakończył postępowanie sprawdzające wydaniem poświadczenia bezpieczeństwa przed uzyskaniem z ABW wyników sprawdzeń w ewidencjach i kartotekach niedostępnych powszechnie, co było niezgodne z art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Ustalono, że pełnomocnik ochrony przekazywał ABW do ewidencji dane osób uprawnionych do dostępu do informacji niejawnych, a także osób którym odmówiono wydania poświadczenia bezpieczeństwa lub wobec których podjęto decyzję o cofnięciu poświadczenia bezpieczeństwa, z opóźnieniem sięgającym od czterech do jedenastu miesięcy od zakończenia postępowania sprawdzającego.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości i uchybienia, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy, ponosi pełnomocnik ochrony

W zakresie obiegu i ewidencji dokumentów niejawnych stwierdzono nieprawidłowości polegające na błędnym wypełnianiu rubryk dziennika ewidencyjnego, a także uchybienia (szczegółowo wskazane w protokole kontroli) naruszające przepisy zarządzenia Nr 54 Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie kancelarii tajnych, innych komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za przetwarzanie materiałów niejawnych oraz przetwarzania informacji niejawnych (Dz. Urz. MF z 2011 r. Nr 9, poz. 47), polegające na niewłaściwym dokonywaniu zmian w urządzeniach ewidencyjnych, tj. poprzez zamazywanie błędnych zapisów, wykonywanie skreśleń bez daty i podpisu osoby dokonującej korekty.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponosi kierownik kancelarii tajnej stosownie do dyspozycji art. 42 ust. 4 ustawy, oraz pełnomocnik ochrony, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy.

W zakresie bezpieczeństwa fizycznego ustalono, że część urządzeń i wyposażenia służącego ochronie informacji niejawnych (szczegółowo wskazanych w protokole kontroli) nie posiadało stosownych certyfikatów, co było niezgodne z art. 46 pkt 4 ustawy.

Ponadto stwierdzono nieprawidłowości w zakresie oceny zastosowanych środków bezpieczeństwa fizycznego określonych w zarządzeniu, polegające na przyznaniu nieuzasadnionych wartości punktowych w poszczególnych kategoriach wskazanych w protokole kontroli.

Ustalono, że pełnomocnik ochrony nie opracował dla jednostek podległych IAS w Zielonej Górze, w których były przetwarzane informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”, dokumentacji dot. określenia poziomu zagrożeń związanych z nieuprawnionym ujawnieniem lub ich utratą. Dodatkowo uzupełnień i poprawek w obszarach, które zostały szczegółowo wskazane w protokole kontroli, wymaga analogiczna dokumentacja opracowana przez pełnomocnika ochrony dla pozostałych jednostek Izby.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy, ponosi pełnomocnik ochrony

W zakresie systemów teleinformatycznych ustalono, iż w jednostce kontrolowanej przetwarzano dokumenty niejawne o klauzuli „poufne” i „zastrzeżone” w systemach nieposiadających akredytacji, co było niezgodne z art. 48 ust. 1 ustawy.

Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość, na mocy art. 14 ust. 1 ustawy, ponosi kierownik jednostki organizacyjnej oraz, na mocy art. 14 ust. 2 ustawy, pełnomocnik ochrony

W związku z ujawnionymi nieprawidłowościami wnoszę o:

1. Przestrzeganie obowiązku posiadania przez osoby mające dostęp do informacji niejawnych - odpowiednio do klauzuli tajności - poświadczenia bezpieczeństwa lub upoważnienia oraz aktualnego zaświadczenia o przeszkoleniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Opracowanie przez pełnomocnika ochrony i zatwierdzenie przez kierownika jednostki dokumentacji dotyczącej sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „poufne” i „zastrzeżone” w podległych komórkach organizacyjnych oraz zakresu i warunków stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w celu ich ochrony.
3. Bieżącą aktualizację i dostosowanie planu ochrony informacji niejawnych do obowiązujących w tej materii przepisów, a także stanu faktycznego związanego z przetwarzaniem informacji niejawnych w IAS w Zielonej Górze.
4. Aktualizację danych zawartych w wykazie, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 8 ustawy.
5. Niezwłoczne przekazywanie do ABW danych osób uprawnionych do dostępu do informacji niejawnych, a także osób którym odmówiono wydania poświadczenia bezpieczeństwa lub wobec których podjęto decyzję o cofnięciu poświadczenia bezpieczeństwa, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy.

6. Przestrzeganie procedur i zasad określonych w przepisach prawa w zakresie prowadzenia zwykłych postępowań sprawdzających, w tym również wydawanie poświadczeń bezpieczeństwa osobom, wobec których zakończono zwykłe postępowanie sprawdzające.
7. Prowadzenie urządzeń ewidencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami.
8. Opracowanie dokumentacji określającej poziom zagrożeń związanych z nieuprawnionym dostępem do informacji niejawnych lub ich utratą oraz dobór na jej podstawie odpowiednich środków bezpieczeństwa fizycznego, dla jednostek podległych IAS w Zielonej Górze, w których przetwarzane są informacje niejawne o klauzuli „zastrzeżone”.
9. Dostosowanie opracowanej przez pełnomocnika ochrony dokumentacji określającej poziom zagrożeń wraz z punktacją zastosowanych środków bezpieczeństwa fizycznego, do obowiązujących w tej materii przepisów.
10. Stosowanie wyposażenia i urządzeń służących ochronie informacji niejawnych, którym przyznano odpowiednie certyfikaty.
11. Zaprzestanie wytwarzania dokumentów niejawnych w niekredytowanych systemach teleinformatycznych.

W związku z § 19 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2011 roku w sprawie przygotowania i przeprowadzania kontroli stanu zabezpieczenia informacji niejawnych (Dz. U. z 2011r. nr 93, poz. 541), oczekuję od Pana Dyrektora w terminie do dnia **17 maja 2019 r.** nadesłania informacji o sposobie wykorzystania ocen, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 20 ust. 2 przywołanego rozporządzenia oceny, uwagi i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.

DYREKTOR
Departamentu
Ochrony Informacji Niejawnych
Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
ptk Paweł ANTOSIAK

Wykonano w 2 egzemplarzach
Egz. nr 1 – Izba Administracji Skarbowej w Zielonej Górze
Egz. nr 2 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
Wykonał: 9769